

den locale Dyrighed, netop skal overholde — saa var det vistnok uheldigt, at det netop skulde være denne ærede Landssthingsmand, der yttrede det. Jeg kan derfor ikke Andet end troe, at det mere har været uoverlagt eller spøgesfuldt sagt, end alvorligt meent.

Justitsministeren: Jeg tillod mig ved Sagens første Behandling her i det ærede Thing at bemærke, at Lovforslaget, saaledes som det var kommet fra det andet Thing, efter min Mening ikke egnede sig til at blive til Lov. Da nu nogle Wendingsforslag, som til anden Behandling vare stillede af en æret Landssthingsmand (Clausen), og som gav noget Haab om, at denne Sag muligen kunde have været bragt til et Resultat, bleve forkastede, har jeg saameget mindre fundet mig opfordret til at søge at bevirke nogle yderligere Forandringer, som efter min Mening ligeledes vilde have været nødvendige. Jeg troer derfor at kunne udtale, at det maa ansees for frugtesløst, at denne Sag bringes videre frem.

Kirck: Det vil altsaa med andre Ord sige, at den høitærede Justitsminister i Forening med den øvrige Deel af Ministeriet ikke vil anbefale denne Lov til kongelig Sanction. Det kan jeg for mit Bedkommende aldeles Intet have imod. Jeg maa aldeles henholde mig til, hvad jeg tidligere har sagt og idag skal gjentage, at jeg er overbevist om, at en Udtalelse fra de ærede geistlige Medlemmer, der ere tilstede her i Forsamlingen, vistnok vilde gaae ud paa den samme Mening, som jeg har tilladt mig at fremsætte, og jeg er fuldkommen overbevist om, at den høitærede Justitsminister, hvis Humanitet er saa almindelig erkjendt, vil ved at trænge ind i alle Forholdene, komme til det Resultat, at han aldeles vil stemme overeens med mig med Hensyn til, at det Rigtigste vilde være at have alle tidligere Forbud i den omhandlede Retning. Det kunde vel synes at være lidt forunderligt, at jeg tillader mig at yttre dette; men, naar man, som jeg, har levet noget blandt de forskjellige Classer af Mennesker og har lært at kjende de forskjellige Forhold, som de stille sig i Virkeligheden, saa kan man ofte komme til en anden Erkjendelse om det Virkelige end de, der igjennem Andre skulle have Kundskab derom. Jeg tvivler intet

Dieblik om, at jo enhver geistlig Mand uforbeholdent vil stemme overeens med mig deri, at Kirken trænger ikke til, behøver ingen Polittehjælp for at overholde Religionens Bydende; thi det er klart, at Enhver, der er besjælet af sand Guds frygt, vil vedligeholde den Ro og Orden, der udfordres til at høitideligholde de forskjellige Søn- og Helligdage. Det har ogsaa vist sig i et Land som England, at man uden noget som helst Forbud i saa Henseende med den største Strengthed netop overholder den bedste Orden og sørger for, at Tjenestefolk ogsaa kunne faae Leilighed til at besøge Guds Hus eller til i Genrum at dyrke Gud. Der have vi altsaa et slaaende Bevis, og gaae vi Noget tilbage i Tiden i vort eget Land, eller endnu længere tilbage, og see, hvorledes den christelige Lære har kæmpet sig frem, saa ville vi finde, at den har vundet Terrain netop i Tider, da der intet Forbud var. Netop paa den Tid, da de, som talte Religionens Sag, vare, saa at sige, næsten forarmede, da talte de ivrigt og kraftigt; men, neppe kom Kirken til Magt, neppe fik de Geistlige bedre Tilværelse og Dphold, førend det fandtes nødvendigt, at de skulde beskyttes ved saakaldte Politteanordninger; det er et Factum, der staaer fast i Historien og ikke kan benægtes. Dermed vil jeg ikke sige, at Geistligheden her i Landet ikke gjør, hvad den skal gjøre, men det staaer klart for mig, at skulle Prædikanterne virke gavnligt paa Menighederne, saa maae de være duelige. At de oplæse en skreven Tale, er ikke nok, og allerminst at de oplæse Noget, naar de, som ofte er Tilfældet, have en svag Stemme og ikke kunne gjøre sig forstaaelige for Menigheden. Det lader sig nu vel ikke forene ved Valget af de forskjellige Gudstjenere, som skulle forkynde Guds Ord, at der tages Hensyn saavel til deres Organ som til deres Dygtighed; thi man maa jo vælge alene efter Dygtigheden; men det staaer klart for mig, at, naar der gives dygtige Geistlige, vil Kirken ikke behøve saadanne Politteforanstaltninger, og jeg troer, at vi i Almindelighed kunne være tilfredse med vor Geistlighed og rose os af, at vi have en dygtig geistlig Stand. Jeg antager, at dette Lovforslag vil falde, efter hvad der er udtalt af flere ærede Landssthings-